

OD DIKTATURY K DIKTATUŘE

OTÁZKY 1. kola

autoři: prof. PhDr. Roman Holec, CSc.
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.
Mgr. Miroslav Stulák

Zakroužkujte dle vašeho názoru správnou odpověď:

1. otázka: Kterou funkci zastával Klement Gottwald v první vládě po osvobození?

- a) náměstek předsedy vlády
- b) ministr vnitra
- c) ministr hospodářství
- d) ministr průmyslu

2. otázka: Kdo režíroval film *Uloupená hranice*?

- a) Jiří Krejčík
- b) Jiří Weiss
- c) Otakar Vávra
- d) Miroslav Cikán

3. otázka: Kdo stanul v dubnu 1945 v čele Hlavní správy Obranného zpravodajství?

- a) Jindřich Veselý
- b) Bedřich Placák
- c) Bedřich Reicin
- d) Bohumil Doubek

4. otázka: Kdo byl pražským primátorem od srpna 1945 do června 1946?

- a) Václav Vacek
- b) Petr Zenkl
- c) Josef Krosnář
- d) Fráňa Zemínová

5. otázka: Pro stíhání hlavních představitelů okupačního režimu v českých zemích a hlavních představitelů kolaborace byl v Praze zřízen mimořádný soud. Podobný soud byl zřízen i v Bratislavě pro stíhání hlavních představitelů válečného slovenského státu. Jak se tento soud nazýval?

- a) Lidový soud
- b) Mimořádný lidový soud
- c) Národní soud
- d) Státní soud

6. otázka: Jak se jmenovalo periodikum, které vzniklo v okruhu lidové strany, kde působil mj. Pavel Tigrid?

- a) Obzory
- b) Kulturní fronta
- c) Rozmach
- d) Kulturní politika

7. otázka: K velkému masakru německých civilistů, na němž se podíleli i příslušníci československé armády, došlo v noci z 18. na 19. června 1945:

- a) u Přerova - Švédské šance
- b) u Podmokel
- c) u Postoloprť
- d) u Moravského Krumlova

8. otázka: Jak se jmenovala politická strana vzniklá před parlamentními volbami v roce 1946 z iniciativy Vavra Šrobára?

- a) Strana slovenskej obrody
- b) Strana slobody
- c) Kresťansko-demokratické spoločenstvo
- d) Strana práce

9. otázka: Kdo byl náčelníkem generálního štábu československé armády v únorových dnech 1948?

- a) Karel Klapálek
- b) Milan Drgáč
- c) Bohumil Boček
- d) Vladimír Procházka

10. otázka: Na olympiádě v roce 1948 v Londýně získal zlatou olympijskou medaili v boxu:

- a) Bohumil Němeček
- b) Ján Zachara
- c) Július Torma
- d) Josef Růžička

11. otázka: Kdo ztvárnil hlavní roli ve filmu *Jan Roháč z Dubé*?

- a) Gustav Nezval
- b) Otomar Korbelář
- c) Eduard Kohout
- d) Ladislav Boháč

12. otázka: Co to byla Aprílová dohoda z jara 1946?

- a) dohoda mezi KSS a Demokratickou stranou o rozdělení sfér vlivu
- b) dohoda o nové podobě Sboru povereníků
- c) dohoda o zestátnění církevních škol
- d) dohoda mezi evangelickou a katolickou částí uvnitř Demokratické strany

13. otázka: **Generálním tajemníkem Demokratické strany, který se stal obětí politické perzekuce a v roce 1947 byl účelově obviněn z přípravy protistátního spiknutí, byl:**

- a) Ján Kempný
- b) Juraj Gašparík
- c) Ján Daxner
- d) Martin Hraško

14. otázka: **Dne 27. února 1946 byla uzavřena mezinárodní dohoda mezi Československem a jedním konkrétním státem, na základě které mělo dojít k výměně obyvatelstva. Do Československa měla být z tohoto státu přestěhována česká a slovenská menšina a příslušníci národnostní menšiny žijící v Československu měli být přestěhováni do tohoto státu, který byl současně národním státem uvedené menšiny. Tato dohoda byla podepsána:**

- a) se SSSR
- b) s Polskem
- c) s Rakouskem
- d) s Maďarskem

15. otázka: **Ústřední orgán výkonné moci na Slovensku se nazýval:**

- a) autonomní vláda Slovenska
- b) rada ministrů Slovenska
- c) Slovenská národní rada
- d) Sbor pověřenců

16. otázka: **Ve volbách do Ústavodárneho Národného shromáždění 26. května 1946 zvítězila:**

- a) v českých zemích Komunistická strana Československa, na Slovensku její odnož - Komunistická strana Slovenska
- b) v českých zemích Komunistická strana Československa, na Slovensku Demokratická strana
- c) v českých zemích jednotná kandidátka Národní fronty vedená Komunistickou stranou Československa, na Slovensku Demokratická strana
- d) v českých zemích Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu, na Slovensku Slovenská ľudová strana

17. otázka: **Ve dnech 21.- 27. 9. 1947 se v lázeňském městě Szklarska Poręba v polských Krkonoších konala ustavující schůzka nové mezinárodní organizace komunistických stran, které se zúčastnili též zástupci KSČ. Jak se tato nová organizace jmenovala?**

- a) Komunistická internacionála (Kominterna)
- b) Socialistická internacionála
- c) Informační byro komunistických a dělnických stran (Informbyro)
- d) Mezinárodní komunistická kancelář

18. otázka: Volby do Ústavodárného Národního shromáždění se konaly:

- a) Na základě všeobecného, rovného a tajného hlasovacího práva podle systému poměrného zastoupení. Aktivní volební právo (právo volit) měli všichni českoslovenští občané starší 18 let, pasivní volební právo (právo být volen) všichni českoslovenští občané starší 21 let.
- b) Tajným hlasováním podle systému poměrného zastoupení. Aktivní volební právo (právo volit) měli všichni českoslovenští občané české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti starší 18 let, pokud nebyli pro podezření z kolaborace vyškrtnuti z voličských seznamů, pasivní volební právo (právo být volen) měli všichni českoslovenští občané mající aktivní právo, pokud byli starší 21 let.
- c) Na základě nepřímých voleb delegačním systémem tak, že v rámci obcí byli na veřejných shromážděních zvoleni delegáti na okresní sjezd delegátů, okresní sjezd delegátů zvolil delegáty na zemský sjezd a zemský sjezd delegátů zvolil stanovený počet poslanců. Pro každou politickou stranu Národní fronty bylo rezervováno 60 poslanců, 40 poslanců bylo rezervováno pro zájmové a profesní organizace.
- d) Na základě volebního zákona pro volby do poslanecké sněmovny platného pro poslední předválečné volby do Národního shromáždění v roce 1935, avšak s tím rozdílem, že volební právo bylo přiznáno i osobám v činné vojenské službě a ve službě v bezpečnostních sborech a aktivní volební právo bylo sníženo na 18 a pasivní na 21 let.

19. otázka: Dne 25.10. 1946 přijalo Ústavodárné shromáždění zákon týkající se rozvoje hospodářství. Tento zákon je znám jako:

- a) zákon o dvouletém hospodářském plánu
- b) zákon o pětiletém hospodářském plánu
- c) zákon o revizi pozemkové reformy
- d) zákon o hospodářské obnově

20. otázka: Dne 20. 2. 1948 podali ministři některých stran Národní fronty demisi s cílem vyvolat pád vlády. V tento den odstoupili z funkcí ministři stran:

- a) národně socialistické + lidové + sociálně demokratické
- b) národně socialistické + lidové + demokratické
- c) národně socialistické + lidové
- d) národně socialistické + lidové + demokratické + sociálně demokratické

21. otázka: Silvester Bolebruch je jedním z hrdinů románu:

- a) *Život bez konca* Františka Švantnera
- b) *Smrť chodí po horách* Vladimíra Mináče
- c) *Cesta Petra Jilemnického*
- d) *Červené víno* Františka Hečka

22. otázka: Jak se jmenoval předseda soudu, který v dubnu 1947 odsoudil Jozefa Tisa k trestu smrti?

- a) JUDr. Ernest Žabkay
- b) JUDr. Igor Daxner
- c) JUDr. Anton Rašla
- d) JUDr. Karel Trudák

23. otázka: **Zákonem o nové pozemkové reformě z 21. 3. 1948 byla stanovena nejvyšší přípustná výměra půdy, kterou mohl vlastnit výkonný zemědělec nebo jeho rodina. Výměra zemědělské půdy byla stanovena na:**

- a) 150 ha
- b) 100 ha
- c) 50 ha
- d) 20 ha

24. otázka: **Po schválení souboru nových zákonů o znárodnění z 28. 4. 1948 a 5. 5. 1948 a přijetí nové ústavy z 9. 5. 1948 bylo soukromé podnikání:**

- a) zcela zakázáno
- b) omezeno jen na oblast služeb a výkon svobodných povolání
- c) omezeno jen na zemědělský sektor
- d) formálně povoleno vyjma těch oblastí, které byly zákonem zcela znárodněny, avšak počet zaměstnanců nikdy nesměl překročit 50

25. otázka: **Po únorovém převratu byla v Československu formálně povolena činnost těmto politickým stranám:**

- a) Komunistické straně Československa, Komunistické straně Slovenska, Demokratické straně, Československé straně národně-socialistické, Československé sociálně-demokratické straně dělnické, Straně práce a Československé straně lidové. Československá sociálně-demokratická strana dělnická byla ale po krátké době nuceně sloučena s KSČ.
- b) Komunistické straně Československa, Komunistické straně Slovenska, Československé straně socialistické, Československé straně lidové, Straně slobody, Straně slovenské obrody a Československé sociálně-demokratické straně dělnické. Ta byla po krátké době nuceně sloučena s KSČ, která rovněž pohltila doposud formálně samostatnou Komunistickou stranu Slovenska.
- c) Komunistické straně Československa, na Slovensku Komunistické straně Slovenska.
- d) Komunistické straně Československa, která pohltila doposud formálně samostatnou Komunistickou stranu Slovenska, a Národní frontě.

26. otázka: **Román odměněný v roce 1947 Národní cenou se alegorickým způsobem vyrovnává s realitou slovenského státu. Jedná se o dílo:**

- a) *Babylon* Margity Figuli
- b) *Farská republika* Dominika Tatarky
- c) *Prečo som sa stal komunistom* Petra Jilemnického
- d) *Anjelská zem* Hany Zelinové

27. otázka: **Kam bylo vyjma Maďarska po roce 1945 přesunuto nejvíce slovenských Maďarů?**

- a) na Podkarpatskou Rus
- b) na východní Slovensko
- c) do Německa
- d) do českého pohraničí

28. otázka: Ve které trojici jsou uvedeny sbírky katolické moderny?

- a) *Piesne zo Ždiaru + Ja je niekto iný + Mŕtve more*
- b) *Ohne na horách + Volanie z diaľky + Láska a smrť*
- c) *Ave Eva + Anjeli + Úbohá duša na zemi*
- d) *V najkrajšej domovine + Mračná + Mýtnik pred Madonnou*

29. otázka: Kolik členů 15členného Sboru pověřenců podalo 31. října 1947 demisi?

- a) šest
- b) devět
- c) dvanáct
- d) všech patnáct

30. otázka: Co bylo jedním z klíčových požadavků Hradeckého programu?

- a) rozdělit veškerou půdu mezi rolníky
- b) ústavně zabezpečit soukromé vlastnictví půdy do 50 ha
- c) zakládat rolnická družstva a společně spravovat přidělenou členskou půdu
- d) ústavně zabezpečit soukromé vlastnictví půdy do 20 ha

31. otázka: Operace československých bezpečnostních složek, tzv. Akce B, byla zaměřena především proti:

- a) kulakům
- b) šmelinářům
- c) řeholním řádům
- d) banderovcům

32. otázka: Co znamená pro období let 1945 - 1948 často používaná zkratka UPA?

- a) Úřad politické agitace
- b) Ukrajinská povstalecká armáda
- c) Ústředí partyzánské armády
- d) Umělecká pokroková agentura

33. otázka: Třetí pražská dohoda reagovala omezením pravomocí slovenských orgánů na:

- a) volební prohru slovenských komunistů
- b) odhalení tzv. protistátního spiknutí
- c) rezoluci orgánů Národní fronty, jakož i slovenského a celostátního odborového hnutí
- d) usnesení Informačního byra komunistických a dělnických stran v Moskvě

34. otázka: František Čapek vybojoval na olympijských hrách 1948 zlatou medaili:

- a) v řecko-římském zápasu
- b) v hodů diskem
- c) v kanoistice
- d) ve skoku o tyči

35. otázka: Podkarpatská Rus (Zakarpatská Ukrajina) se formálně včlenila do Ukrajinské sovětské socialistické republiky na základě:

- a) Košického vládního programu z dubna 1945
- b) referenda z listopadu 1945
- c) smlouvy mezi ČSR a SSSR z června 1945
- d) ústavního dekretu prezidenta republiky ze září 1945

36. otázka: První celoslovenský sjezd Demokratické strany v Martině v červenci 1945 zvolil za předsedu strany:

- a) Vavra Šrobára
- b) Jozefa Lettricha
- c) Jána Ursínyho
- d) Fedora Hodžu

37. otázka: V srpnu 1945 se v Žilině začala dvoudenní konference Komunistické strany Slovenska, která zvolila nové vedení strany. Jejím předsedou se stal:

- a) Viliam Široký
- b) Karol Šmidke
- c) Gustáv Husák
- d) Štefan Bašťovanský

38. otázka: Na základě dekretu prezidenta republiky č. 33 z roku 1945 ztratili obyvatelé německé a maďarské národnosti, až na malé výjimky, československé občanství. Později přišli o majetková, občanskoprávní, sociální a jiná práva. To bylo předpokladem odsunu, přičemž odsun maďarského obyvatelstva se v představách československých politiků měl zabezpečit mezinárodním souhlasem - podobně, jako tomu bylo v případě Němců. Nakonec se opíral o:

- a) rozhodnutí Postupimské konference o organizovaném a humánním odsunu
- b) rozhodnutí Pařížské mírové konference o odsunu obyvatelstva
- c) mezistátní smlouvu mezi ČSR a SSSR z června 1945
- d) koncepci na vnitřní řešení maďarské otázky, a to tak, že v konečném důsledku byla naplněna idea existence republiky jako státu Čechů a Slováků bez neslovanských menšin

39. otázka: Z jakého důvodu došlo záhy po konečném osvobození Československa k rozpuštění České národní rady?

- a) představitelé ČNR neměli důvěru sovětské vlády vzhledem k jednání s vlasovci a německou okupační správou v době pražského povstání
- b) ve vedení ČNR působila řada kolaborantů
- c) představitelé ČNR neměli důvěru americké armády
- d) již před povstáním se představitelé ČNR dohodli na jejím rozpuštění po osvobození

40. otázka: 90 dní po útěku z Prahy se z amerického zajetí do Prahy nedobrovolně vrátil kat českého národa Karl Hermann Frank. Kdo stál v pozadí této veřejností tak silně vnímané události?

- a) gen. Ludvík Svoboda
- b) gen. Alois Eliáš
- c) plk. Bohuslav Ečer
- d) Jan Masaryk

41. otázka: Československým orgánům se podařilo po skončení 2. světové války vypátrat tu část lidických dětí, která nebyla - jako většina - usmrcena, ale předána na poněmčení do německých rodin. O kolik navrátilších se dětí šlo?

- a) 5
- b) 11
- c) 17
- d) 25

42. otázka: Z jakého důvodu nebyl před Národní soud postaven protektorátní prezident Emil Hácha?

- a) zemřel ve vězeňské nemocnici na Pankráci v červnu 1945
- b) v průběhu květnového povstání spáchal sebevraždu
- c) byl unesen sovětskými zpravodajskými orgány a jeho další osud je nejasný
- d) dožil osamocen v Lánech, kde také v roce 1951 zemřel

43. otázka: Na základě kterého dekretu bylo po válce popraveno přes 700 osob obviněných např. z vlastizrady či válečných zločinů?

- a) malého retribučního dekretu
- b) znárodňovacího dekretu
- c) očistného dekretu
- d) velkého retribučního dekretu

44. otázka: Po osvobození upadl v nemilost i slavný český divadelní a filmový komik Vlasta Burian. Kromě finanční pokuty a tříměsíčního odnětí svobody byl ještě potrestán:

- a) zákazem veřejné umělecké činnosti
- b) přemístěním trvalého bydliště na Lounsko
- c) veřejnou omluvou Janu Masarykovi
- d) povinností odpracovat 1 000 hodin při odklizení trosk

45. otázka: V říjnu 1947 byl v parlamentu prosazen komunistický návrh na zavedení tzv. *milionářské daně*. Která strana umožnila svými hlasy tento návrh prosadit?

- a) Národně socialistické strana
- b) Lidová strana
- c) Československá sociálně-demokratická strana dělnická
- d) Demokratická strana

46. otázka: Na ochranu a zabezpečení území před banderovci byla na území Slovenska vytvořena jednotka československé armády pojmenovaná Jánošík. Jak se jmenoval podplukovník, přezdívaný Železný kapitán, který jednotce velel?

- a) Juraj Sosnar
- b) Karol L. Zachar
- c) Ján Stanek
- d) Michal Falťan

47. otázka: Kolik poslanců mělo Prozatímní Národní shromáždění vytvořené v srpnu 1945 na základě dekretu prezidenta republiky?

- a) 150
- b) 200
- c) 300
- d) 500

48. otázka: Která politická strana šla do prvních poválečných parlamentních voleb v květnu 1946 s heslem „Republice více práce, to je naše agitace“?

- a) Národně socialistická strana
- b) Československá sociálně demokratická strana dělnická
- c) Agrární strana
- d) Komunistická strana Československa

49. otázka: Ve kterém českém městě se v srpnu roku 1946 konal I. ročník Mezinárodního filmového festivalu?

- a) v Mariánských Lázních
- b) v Karlových Varech
- c) v Praze
- d) ve Zlíně

50. otázka: Na podzim 1947 se v Brně uskutečnil sjezd Československé sociálně-demokratické strany dělnické. Hlavním výsledkem ostrého vnitrostranického boje byla výměna dosavadního předsedy Zdeňka Fierlingera. Kdo se stal novým předsedou této strany?

- a) Bohumil Laušman
- b) Blažej Vilím
- c) Vlastimil Tusar
- d) Václav Majer

poznámka: správná odpověď = 1 bod (maximální počet bodů 1. kola = 50)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI I. kola

1. a náměstek předsedy vlády
2. b Jiří Weiss
3. c Bedřich Reicin
4. b Petr Zenkl
5. c Národní soud
6. a Obzory
7. a u Přerova - Švédské šance
8. b Strana slobody
9. c Bohumil Boček
10. c Július Torma
11. b Otomar Korbelář
12. d dohoda mezi evangelickou a katolickou částí uvnitř Demokratické strany
13. a Ján Kempný
14. d s Maďarskem
15. d Sbor pověřenců
16. b v českých zemích Komunistická strana Československa, na Slovensku Demokratická strana
17. c Informační byro komunistických a dělnických stran (Informbyro)
18. b Tajným hlasováním podle systému poměrného zastoupení. Aktivní volební právo (právo volit) měli všichni českoslovenští občané české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti starší 18 let, pokud nebyli pro podezření z kolaborace vyškrtnuti z voličských seznamů, pasivní volební právo (právo být volen) měli všichni českoslovenští občané mající aktivní právo, pokud byli starší 21 let.
19. a zákon o dvouletém hospodářském plánu
20. b národně socialistické + lidové + demokratické
21. d Červené víno Františka Hečka
22. b JUDr. Igor Daxner
23. c 50 ha
24. d formálně povoleno vyjma těch oblastí, které byly zákonem zcela znárodněny, avšak počet zaměstnanců nikdy nesměl překročit 50
25. b Komunistické straně Československa, Komunistické straně Slovenska, Československé straně socialistické, Československé straně lidové, Straně slobody, Straně slovenské obrody a Československé sociálně-demokratické straně dělnické. Ta byla po krátké době nuceně sloučena s KSC, která rovněž pohltila doposud formálně samostatnou Komunistickou stranu Slovenska
26. a Babylon Margity Figuli
27. d do českého pohraničí
28. d V najkrajšej domovine + Mračná + Mýtnik pred Madonnou
29. a šest
30. b ústavně zabezpečit soukromé vlastnictví půdy do 50 ha
31. d banderovcům
32. b Ukrajinská povstalecká armáda
33. a volební prohru slovenských komunistů
34. c v kanoistice
35. c smlouvy mezi ČSR a SSSR z června 1945
36. b Jozefa Lettricha

- 37. a **Viliam Široký**
- 38. d **konceptu na vnitřní řešení maďarské otázky, a to tak, že v konečném důsledku byla naplněna idea existence republiky jako státu Čechů a Slováků bez neslovanských menšin**
- 39. a **Představitelé ČNR neměli důvěru sovětské vlády vzhledem k jednání s vlasovci a německou okupační správou v době pražského povstání.**
- 40. c **plk. Bohuslav Ečer**
- 41. c **17**
- 42. a **zemřel ve vězeňské nemocnici na Pankráci v červnu 1945**
- 43. d **velkého retribučního dekretu**
- 44. a **zákazem veřejné umělecké činnosti**
- 45. c **Československá sociálně-demokratická strana dělnická**
- 46. c **Ján Stanek**
- 47. c **300**
- 48. d **Komunistická strana Československa**
- 49. a **v Mariánských Lázních**
- 50. a **Bohumil Laušman**

OD DIKTATURY K DIKTATUŘE

OTÁZKY 2. kola

autoři: prof. PhDr. Roman Holec, CSc.,
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D.
Mgr. Miroslav Stulák

Na vyznačené místo napište správnou odpověď:

1. otázka: Emil Zátopek získal na olympiádě v Londýně v roce 1948 dvě olympijské medaile v běhu na dlouhých tratích. Jakého byly kovu?

(pozn. nutno uvést oba údaje správně)

.....

2. otázka: Ve kterém městě se dne 31. července 1945 po zinscenovaném výbuchu muničního skladu odehrál útok na německé obyvatele?

.....

3. otázka: Kdo z československých hokejistů se stal nejlepším střelcem na mistrovství světa v ledním hokeji, které proběhlo v Praze v roce 1947? Byl také členem československého daviscupového týmu.

(nutno uvést jméno + příjmení)

.....

4. otázka: Kdo se stal v červnu 1945 prvním národním umělcem v ČSR?

(nutno uvést jméno + příjmení)

.....

5. otázka: Kterou exekutivní funkci zastával na Slovensku Gustáv Husák během únorových dnů roku 1948?

.....

6. otázka: Ve dnech 19.- 27. června 1948 proběhlo v Praze tělovýchovné shromáždění, které se stalo současně i významným protikomunistickým vystoupením. O jakou akci se jednalo?

.....

7. otázka: Dne 27. října 1948 přijalo Národní shromáždění zákon, který výrazně změnil charakter československého hospodářství. Co tento zákon zaváděl?

.....

8. otázka: Kterou vládní funkci zastával významný slovenský politik Vavro Šrobár v období od dubna 1945 do července 1946?

.....

9. otázka: Dne 28. října 1945 se v Praze poprvé sešel provizorní parlament, který měl vykonávat zákonodárnou moc až do zvolení Ústavodárného Národního shromáždění. Napište, jak se tento provizorní parlament nazýval.

.....

10. otázka: Po parlamentních volbách do Ústavodárného shromáždění jmenoval prezident republiky 2. července 1946 novou vládu Národní fronty. Napište jméno a příjmení předsedy této vlády.

.....

11. otázka: Ve dnech 12. - 16. července 1947 se v jednom západoevropském hlavním městě uskutečnila mezinárodní konference mající za úkol posoudit americký plán hospodářské pomoci evropským státům. Československo na nátlak Moskvy účast na jednání odmítlo. Uved'te, kde se konference konala a jak se jmenoval navrhovaný plán.
(pozn. nutno uvést oba údaje správně)

.....

12. otázka: Novým typem osobního automobilu vyráběného od roku 1946 v Mladé Boleslavi byla Škoda 1101 známá pod lidovou přezdívkou:

.....

13. otázka: Dne 6. října 1948 přijalo Národní shromáždění zákon, který se stal základem trestní represe proti skutečným i domnělým odpůrcům komunistického režimu. Uved'te, jak se tento zákon jmenoval.

.....

14. otázka: V září 1947 se komunisté pokusili o atentát na tři nekomunistické členy vládního kabinetu. Uved'te příjmení alespoň jednoho politika, který se měl stát obětí atentátu.

.....

15. otázka: Jak se nazývalo dílo, které bylo literární předlohou prvního poválečného slovenského filmu Varúj...! (1947)?

.....

16. otázka: 19. června 1946 proběhla v Ústavodárném Národním shromáždění volba prezidenta. Měl Edvard Beneš protikandidáta? Pokud ano, koho?

.....

17. otázka: V květnu 1946 proběhl v Praze 1. ročník hudebního festivalu Pražské jaro. Zahajovací koncert dirigoval (uved'te jméno + příjmení):

.....

18. otázka: První Slovák v československé hokejové reprezentaci a první slovenský mistr světa (1947), hráč LTC Praha, tragicky zahynul při havárii letadla nad kanálem La Manche v roce 1948. Napište alespoň jeho příjmení.

.....

19. otázka: Na olympijských hrách 1948 v Londýně získalo Československo zlatou olympijskou medaili také zásluhou kolektivního sportu. Kterého?

.....

20. otázka: Již v květnu 1945 byli zatčeni dva slovenští biskupové a čs. vláda poté neúspěšně žádala ve Vatikánu jejich odvolání. I když byli po několika měsících propuštěni, šlo o předobraz jejich perzekuce po převzetí moci komunisty. O koho šlo? (nutno uvést alespoň obě příjmení)

.....

21. otázka: Známý slovenský spisovatel, veřejně aktivní v době slovenského státu jako šéfredaktor časopisu Gardista, emigroval v roce 1945 do zahraničí. Vrátil se po dvou letech a lidový soud ho odsoudil jen pokáráním a zákazem publikování. O koho šlo? (postačuje příjmení)

.....

22. otázka: Dne 21. prosince 1948 schválilo Národní shromáždění zákon, který zásadním způsobem měnil administrativní členění státu a rušil s platností od 1. ledna 1949 zemské zřízení. Napište, jak se jmenovaly nové administrativní jednotky nahrazující země.

.....

23. otázka: Počátkem května 1948 zveřejnila biskupská porada nařízení kněžím. Co bylo jeho obsahem?

.....

24. otázka: Roku 1947 zemřel přední slovenský architekt, který působil hlavně na Moravě a jehož díla charakterizují např. lázně v Luhačovicích. Navrhl také památník popraveným v Kremničke. Napište jeho jméno a příjmení.

.....

25. otázka: Uved'te alespoň příjmení ministra zahraničního obchodu v poválečných československých vládách v letech 1945 - 1948.

.....

pozn.: Není-li v otázce požadováno jinak, v případě osoby lze uznat za správnou odpověď pouze tu, pokud je správně uvedeno nejen příjmení, ale také jméno.

pozn. : správná odpověď = 2 body (maximální počet bodů 2. kola = 50)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI II. kola

1. otázka: zlato a stříbro
2. otázka: v Ústí nad Labem
3. otázka: Vladimír Zábrodský
4. otázka: Josef Hora
5. otázka: předseda Sboru pověřenců
6. otázka: všesokolský slet
7. otázka: pětiletý hospodářský plán
8. otázka: ministra financí
9. otázka: Prozatímní Národní shromáždění
10. otázka: Klement Gottwald
11. otázka: v Paříži + Marshallův plán
12. otázka: Tudor
13. otázka: Zákon na ochranu lidově-demokratické republiky
14. otázka: Petr Zenkl + Jan Masaryk + Prokop Drtina
15. otázka: Bačova žena
16. otázka: NE
17. otázka: Rafael Kubelík
18. otázka: Ladislav Troják
19. otázka: sportovní gymnastika
20. otázka: Ján Vojtaššák + Michal Buzalka
21. otázka: Milo Urban
22. otázka: kraje
23. otázka: zákaz věnovat se politické činnosti
24. otázka: Dušan Jurkovič
25. otázka: Hubert Ripka

OD DIKTATURY K DIKTATUŘE

OTÁZKY 3. kola část A

autor : Mgr. Miroslav Stulák

Dopíšte do textu chybějící údaje:

- 1) 10. února přijala vláda návrh ministra Václava o měsíčním
přídavku 800 Kčs pro veřejné zaměstnance. Návrh označili (členové
jedné z vládnoucích stran) za neúnosný pro státní pokladnu a předseda ÚRO
Antonín se rozhodl svolat do Prahy sjezd závodních
11. února se komunisté, poté co zemědělský výbor sněmovny neschválil jejich
návrh o nové zemědělské reformě, omezující vlastnictví půdy na ha, rozhodli
svolat sjezd komisí. Konečně 13. února ve vládě obvinili národně
..... ministři ministra (resort) Noska, že provádí bez
vědomí vlády personální změny v bezpečnostním aparátu s úmyslem obsadit
rozhodující místa v (město) komunistickými policejními důstojníky
(literatura: Jan Rychlík, Češi a Slováci ve 20. století, Vyšehrad 2012, str. 364)
- 2) Dne 2. prosince byl v (město) zahájen proces s bývalými
představiteli Slovenské republiky dr. Jozefem, Alexandrem
a dr. Ferdinandem Soudní proces před soudem
trval až do 15.4., kdy předseda senátu dr. Igor vynesl rozsudek.
(literatura: Kronika českých zemí 1939-1967, Fortuna, str. 738)
- 3) 26.5.1946: Na území republiky se uskutečnily první poválečné volby do
Národního shromáždění. V českých zemích získala 40,17%,
23,66%, 20,23% a 15,59%. Na Slovensku zvítězila
..... s 61,43%, před s 30,48%. I v celostátním měřítku
zvítězili
- (literatura: Dějiny zemí Koruny české v datech, Libri, str. 726)*

OTÁZKY 3. kola část B

Ke každé osobnosti přiřadte rok jejího úmrtí:

rok: 1945, 1946, 1947, 3/1948, 8/1948

Josef Hora	Jozef Tiso	Eliška Misáková	Jan Masaryk	Vojtech Tuka

OTÁZKY 3. kola část C

Spojte jednotlivé pojmy tak, aby spolu jednoznačně logicky souvisely. Přiřazené pojmy lze použít jen jednou.

1) Jaroslav Drobný	A) primátor Prahy
2) Jan Masaryk	B) Ivan Dérer
3) Slovenská odborová rada	C) Sbor pověřenců
4) Jan Sviták	D) Hradecký program
5) Strana práce	E) lynčování davem
6) Varúj...!	F) Černínský palác
7) Gustáv Husák	G) LTC Praha
8) Július Ďuriš	H) František Zupka
9) Stanislav Konopásek	I) Davisův pohár
10) Petr Zenkl	J) Paľo Bielik

- 1 +
- 2 +
- 3 +
- 4 +
- 5 +
- 6 +
- 7 +
- 8 +
- 9 +
- 10 +

OTÁZKY 3. kola část D

Napište alespoň příjmení osobnosti na obrázku:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

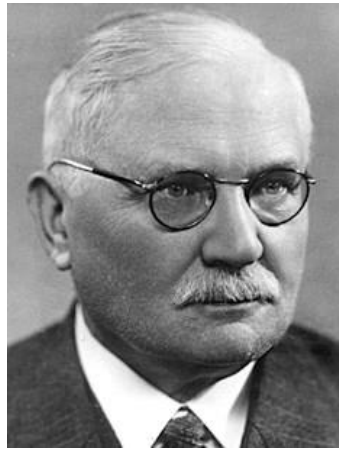
6) _____

7) _____

8) _____

9) _____

OTÁZKY 3. kola část E

Přiřadte roky k událostem: rok: 1945, 1946, 1947, 6/1948, 10/1948

Krčmářská aféra.	Odvoz štěchovického archivu do americké okupační zóny.	Abdikace prezidenta Edvarda Beneše.	Podepsání dekretů o znárodnění dolů, bank a pojišťoven.	Národní shromáždění schválilo první pětiletý hospodářský plán.

OTÁZKY 3. kola část F

K dobovým dílům napište alespoň **příjmení** autora:

1) *Němá barikáda*

2) *Reportáž psaná na oprátce*

3) *Kronika*

4) *Přílba hlíny*

poznámka: správná odpověď = 1 bod (maximální počet bodů 3. kola = 59)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI III. kola

A

1. věta: 1948 + Majera + komunisté + Zápotocký + rad + 50 + rolnických + socialističtí + vnitra + Praze

2. věta: 1946 + Bratislavě + Tisem + Machem + Ďurčanským + Národním + 1947 + Daxner

3. věta: Ústavodárného + KSČ + národní socialisté + lidová strana + sociální demokracie + Demokratická strana + KSS + komunisté

B

Josef Hora	Jozef Tiso	Eliška Misáková	Jan Masaryk	Vojtech Tuka
1945	1947	8/1948	3/1948	1946

C

1 + I, 2 + F, 3 + H, 4 + E, 5 + B, 6 + J, 7 + C, 8 + D, 9 + G, 10 + A

D

Foto 1 : Ján **Vojtaššák**
Foto 2 : Ferdinand **Peroutka**
Foto 3 : Jozef **Lettrich**
Foto 4 : Jan **Masaryk**
Foto 5 : Július **Torma**
Foto 6 : Zdeněk **Štěpánek**
Foto 7 : Bohumil **Laušman**
Foto 8 : Stanislav **Konopásek**
Foto 9 : Vavro **Šrobár**

E

Krčmáňská aféra.	Odvoz štěchovického archivu do americké okupační zóny.	Abdikace prezidenta Edvarda Beneše.	Podepsání dekretů o znárodnění dolů, bank a pojišťoven.	Národní shromáždění schválilo první pětiletý hospodářský plán.
1947	1946	6/1948	1945	10/1948

F

Němá barikáda : **Jan Drda**
Reportáž psaná na oprátce : **Julius Fučík**
Kronika : **Peter Jilemnický**
Přílba hlíny : **Jaroslav Seifert**